

1 Staat & Democratie

2 Democratische republiek

3 Democratie onder het kapitalisme is misleidend. Er wordt verteld dat de mensen zelf de
4 politieke macht hebben. Dit is een leugen, bedoeld om uitbuiting door kapitaal te
5 vereenvoudigen. In de economie hebben de kapitalisten het alleenrecht, en dit brengt ook
6 politieke macht mee. De wens om de democratie meer inhoud te geven leidt soms tot
7 'democratische vernieuwing', denk bijvoorbeeld aan de invoering van referenda en
8 burgerfora, maar dit verandert de fundamentele machtsverhoudingen niet.

9

10 Echte democratie kan enkel worden bereikt wanneer de werkende klasse de leiding neemt
11 in de strijd om elk aspect van de maatschappij onder het beheer van het volk te brengen.
12 Daarom zijn democratie en socialisme voor ons onlosmakelijk verbonden. Democratie is
13 veel meer dan eens per vier of vijf jaar mogen stemmen. Democratie is de heerschappij van
14 het volk, door het volk, voor het volk. Om dat mogelijk te maken moeten we alle juridische,
15 structurele en sociaal-economische beperkingen voor de heerschappij van de werkende
16 klasse bestrijden en opheffen. Ook zijn we voorstander van een volledige scheiding van kerk
17 en staat.

18

19 De staatsvorm waarin de bevolking daadwerkelijk politieke macht heeft, noemen wij de
20 democratische republiek. In deze republiek moet er materiële gelijkwaardigheid zijn voor het
21 overzeese deel - bestaande uit de landen Aruba, Curaçao en Sint-Maarten en de bijzondere
22 gemeenten Bonaire, Sint Eustatius en Saba - en we steunen hun recht op politieke
23 zelfbeschikking. Dit betekent dat verdere eventuele integratie in of afsplitsing van de
24 democratische republiek afhangt van hun eigen democratische besluitvorming.

25

- 26 ● Democratie voor iedereen. De leeftijd voor passief en actief kiesrecht wordt verlaagd
27 naar 16 jaar, vluchtelingen en migranten krijgen direct passief en actief kiesrecht bij
28 alle verkiezingen.
- 29 ● Jaarlijkse, directe verkiezingen op alle politieke niveaus.
- 30 ● Invoering van een parlementair eenkamerstelsel. Een eenkamerstelsel weerspiegelt
31 de wil van het volk beter, omdat de politieke verhoudingen onmiddellijk worden
32 bepaald door de meest recente verkiezingen.
- 33 ● Betaling van volksvertegenwoordigers op het niveau van een gemiddelde
34 geschoolde arbeider. We staan voor een volksvertegenwoordiging die betaald wordt
35 voor de tijd die is ingezet, op het niveau van een geschoolde arbeider, zodat er altijd
36 een link is met de materiële omstandigheden van de werkende klasse.
- 37 ● Collectief bestuur en verkozen vertegenwoordiging. Onverkozen vertegenwoordiging
38 is hiermee onverenigbaar: wij schaffen posities als het koningshuis, de commissaris
39 van de koning en de burgemeester als zelfstandige posities af.
- 40 ● Tegen corruptie. De planning en uitvoering van overheidsuitgaven en investeringen
41 op alle niveaus van de staat dienen onderworpen te zijn aan strikte, transparante en

- 1 openbare procedures die moeten worden nageleefd. Elke poging door kapitalisten,
2 uit binnen- of buitenland, om de beslissingen van overheidsambtenaren te
3 beïnvloeden voor hun eigen individuele of collectieve voordeel, door middel van
4 materiële (stimulansen, extraatjes, financiering van politieke activiteiten of
5 geschenken, enz.) of immateriële beïnvloeding (chantage, enz.), aan individuen of
6 organisaties, zal streng worden bestraft.
- 7 ● Versterking van de lokale democratie. We maken een einde aan de hindernissen
8 voor de uitvoering van gemeentebestuur. Gemeenten moeten de ruimte hebben voor
9 het bepalen van het beleid van gemeentebedrijven, van gemeentelijke grondpolitiek
10 en met name grondbezit, gemeentelijk inkomensbeleid en gemeentelijke
11 publiekvoorzieningen. Er komt een einde aan gemeentelijke herindelingen van
12 bovenaf. We draaien deze terug daar waar er vraag naar is.
 - 13 ● Strikte scheiding van kerk en staat. Verwijder alle verwijzingen naar God in
14 overheidszaken. Iedereen moet toegang hebben tot seculiere plekken in de eigen
15 buurt waar er de mogelijkheid is om gemeenschappelijke banden en initiatieven op te
16 bouwen.

17 Vrijheid van informatie

18 Kennis is macht. De Nederlandse staat heeft zich altijd gehuld in geheimen, in
19 ondoordringelijke regels en ambtelijke taal. Klassenbelangen worden daarmee verborgen.
20 Tegelijkertijd is er een nauwe band tussen de overheid en de eigenaars en beheerders van
21 de massamedia. De pers, radio, televisie en het internet zijn grotendeels in handen van een
22 klein aantal ondernemingen. Media dienen niet enkel als een manier om grote winsten te
23 maken, maar ook als platform om continu kapitalistische waarden te verspreiden.

24
25 Om zelf de maatschappij te organiseren heeft de werkende klasse openheid nodig in de
26 overheid, economie, wetenschap en cultuur. De mogelijkheid tot openlijke strijd over ideeën,
27 en de vrijheid om zichzelf te organiseren zijn noodzakelijk in de strijd voor de belangen van
28 de werkende klasse.

- 29
30 ● Volledige vrijheid van meningsuiting, vergadering en demonstratie. Wij verwerpen
31 elke vorm van beperkingen en censuur. Dergelijke wetgeving wordt onvermijdelijk
32 ingezet tegen de arbeidersbeweging. Reactionaire ideeën moeten in de
33 openbaarheid bestreden worden, niet door middel van bureaucratische methoden en
34 censuur.
- 35 ● Transparantie en toegang van de bevolking tot overheidsinformatie. Dit zijn
36 fundamentele beginselen van de democratie en de staat moet de uitvoering ervan
37 garanderen. Het staatsgeheim zal niet worden gebruikt tegen de werkende klasse.
38 Het recht op publieke toegang tot alle overheidsbestanden, kabinetsrapporten,
39 diplomatieke overeenkomsten, belastingdeals, enz. wordt gegarandeerd, op een voor
40 iedereen begrijpelijke manier.
- 41 ● Een einde aan anti-terreurwetgeving. Onder het mom van de oorlog tegen terrorisme
42 zijn er vergaande inperkingen gedaan op privacy en vrijheid van meningsuiting. Er is
43 een sleepnet opgezet waarmee allerlei informatie door de overheid wordt verzameld,

- 1 elke burger wordt hierdoor tot verdachte gemaakt. Wij schaffen deze anti-
2 terreurwetgeving af.
- 3 ● Recht op privacy. Geld verdienen door de handel in privé-informatie wordt verboden.
 - 4 ● Een eind aan bedrijfsgeheimen. Open alle boeken en databanken, zodat de
5 werkende klasse deze zelf kan inspecteren.
 - 6 ● Democratiseer de publieke omroepen. Maak publieke omroepen daadwerkelijk
7 publiek door deze te democratiseren, en breng deze onder verkozen leiding,
8 onafhankelijk van kapitaal en staat.
 - 9 ● Volledige internetvrijheid. Internetvrijheid is een integraal onderdeel van vrijheid van
10 informatie. Tegen elke vorm van toezicht op de bevolking door de overheid of het
11 bedrijfsleven.
 - 12 ● Afschaffing van intellectueel eigendom. Een betere openbare beschikbaarheid van
13 informatie, kennis en cultuur is een voorwaarde voor de maatschappelijke,
14 technologische en economische ontwikkeling van onze samenleving.
 - 15 ● Inperking van geheime diensten. Geheime diensten onttrekken zich per definitie aan
16 publieke controle, maar historische ervaringen laten zien dat ze vaak direct na hun
17 afschaffing weer opnieuw worden uitgevonden. Daarom streven we op termijn naar
18 hun afschaffing. Totdat dit mogelijk is, brengen we ze onder controle van het
19 volledige parlement.

20 Hervorming leger en politie

21 Socialisten zijn tegen een professioneel beroepsleger en voor het democratiseren van
22 militaire activiteit. Niet een kleine elite moet alle kennis en macht over wapens hebben, maar
23 deze moet gedemocratiseerd worden. In de eerste plaats moet dit gerealiseerd worden door
24 de arbeidersbeweging zelf die toewerkt naar het opzetten van zelfverdedigingsorganisaties.
25 Dergelijke organisaties zijn van belang om de arbeidersbeweging te beschermen en komen
26 voort uit de klassenstrijd. In het verleden hebben veel socialistische en andere sociale
27 bewegingen te maken gekregen met repressie en geweld vanuit de staat en reactionaire
28 groeperingen. Wanneer de arbeidersbeweging sterker wordt, wordt ook de noodzaak tot
29 verdediging van die arbeidersbeweging groter. Wij streven naar een vreedzame
30 machtsovername, maar zijn ons bewust van deze geschiedenis van de arbeidersbeweging.

- 31
- 32 ● Hervorming van het leger van een op internationale interventies gericht beroepsleger
33 naar een daadwerkelijke verdedigingsmacht. In plaats van een beroepsleger, waar
34 een kleine kaste de dienst uitmaakt en deze dus het leger kan gebruiken voor haar
35 eigen politieke doeleinden, maken we van het leger een aangelegenheid van de
36 gehele bevolking, een volksmilitie onder democratische controle.
 - 37 ● Een korte militaire basisopleiding en jaarlijkse herhalingsoefeningen voor iedereen.
38 Tegelijkertijd heeft iedereen het recht om dit te weigeren. Voor wie weigert, is er wel
39 een vervangende sociale dienstplicht die even lang duurt als de basisopleiding en
40 herhalingsoefeningen.
 - 41 ● Erkenning van het recht op zelfverdediging van de arbeidersbeweging. Een
42 volksmilitie is noodzakelijk voor de veiligheid van de arbeidersbeweging. Er mag
43 daarom geen inbreuk worden gemaakt op het recht van het volk om, binnen de
44 context van een volksmilitie, wapens te bezitten en te dragen.

- 1 ● Verkozen officieren met een gemiddeld loon. Privileges worden afgeschaft.
- 2 ● Geen inzet van politie en leger tegen de arbeidersbeweging. Geen gewapende
- 3 militairen op straat in vreedstijd. Politie dient ongewapend te zijn bij hun dagelijkse
- 4 werk.
- 5 ● Democratische verantwoording van de politie aan de gemeenteraad. Op dit moment
- 6 speelt de politie vooral eigen rechter bij misstanden. Ook doet de politie in de praktijk
- 7 aan etnisch profileren, waardoor mensen uit bepaalde bevolkingsgroepen
- 8 bovengemiddeld te lijden hebben onder politiegeweld. Dit bestrijden wij door het
- 9 instellen van democratische verantwoording van lokale politietaken aan de
- 10 gemeenteraad.
- 11 ● Verdediging van het vakbondsrecht van politieagenten en soldaten. Ook zij moeten
- 12 het recht hebben om politieke vergaderingen en organen op te richten. Daarom is het
- 13 belangrijk dat het beroepsleger en de beroeps politie worden vervangen door een
- 14 democratisch alternatief dat een zaak is van de gehele bevolking. Daarmee worden
- 15 de mogelijkheden van antimilitaristisch werk en werk voor de hervorming van de
- 16 politie binnen de respectievelijke vakbonden ook beter mogelijk.

17 Rechterlijke macht en justitie

18 De 'rechtstaat' is volgens veel politici de belichaming van het gelijkheidsideaal. Toch wordt
19 de werkende klasse ook hier structureel benadeeld; eigendom staat immers centraal in het
20 rechtssysteem. Rechters zijn daarom geneigd de belangen van de bezittende klasse te
21 verdedigen. De markt van juridische dienstverlening zorgt ervoor dat degene die een betere
22 advocaat kan betalen, sneller gelijk krijgt. Daarnaast kunnen rechters de democratie
23 omzeilen door zelfstandig rechtsregels te creëren en democratische besluiten aan de kant te
24 zetten met een beroep op internationale verdragen. Anderzijds brengt de rechtsstaat ook
25 zekerheid en bescherming van grondrechten, dit zijn verworvenheden waar de
26 arbeidersbeweging lang voor heeft gestreden en die we ook willen behouden en uitbreiden.

27
28 Het strafrecht is irrationeel en inhumain. Misdaad kan enkel worden begrepen in een
29 sociale context. In de klassenmaatschappij is misdaad vaak een product van vervreemding,
30 armoede, onvrede of verzet. Criminalisering van sociale problemen en verhoging van
31 straffen lost de onderliggende problemen niet op. Gevangenisstraffen leiden niet of
32 nauwelijks tot minder recidive. Mensen die deel uitmaken van de werkende klasse komen
33 voor dezelfde misdrijven sneller in de gevangenis dan kapitalisten. Hiermee zijn
34 gevangenisstraffen een onderdeel van de onderdrukking van de werkende klasse. Daarnaast
35 worden 'misdaden' uit armoede, vaak alleen gericht tegen het bezit van grote bedrijven,
36 gecriminaliseerd, terwijl de misdaden van de kapitalisten tegen iedereen in het
37 kapitalistische systeem door de wet worden gelegitimeerd.

- 38
- 39 ● Invoering van juryrechtspraak. Iedereen heeft het recht om hun zaak voor te leggen
- 40 aan een willekeurig geselecteerde jury, die beslist na het horen van de partijen, en
- 41 die van advies wordt voorzien door een rechter.
- 42 ● Kosteloze, hoogwaardige rechtsbijstand voor iedereen.

- 1 ● Afschaffing van de Hoge Raad. Mochten er interpretatievragen ontstaan in een
2 procedure, dan worden die doorverwezen naar een commissie onder directe controle
3 van het parlement.
- 4 ● Democratische controle op het Openbaar Ministerie en rechters. Net zoals bij andere
5 overheidsorganen moet het opereren van het Openbaar Ministerie en de rechterlijke
6 macht openbaar zijn en onder democratische controle staan. Democratisch genomen
7 besluiten van het hoogste orgaan kunnen niet door een rechter worden vernietigd.
8 Alle rechters en functionarissen van het Openbaar Ministerie worden gekozen en zijn
9 afzetbaar door het parlement.
- 10 ● Alleen gevangenisstraf bij geweldsdelicten. Gevangenisstraffen zijn alleen geschikt
11 als straf voor geweldsdelicten, zoals moord, verkrachting, mishandeling enz. Bij alle
12 delicten moet het doel uiteindelijk rehabilitatie en heropname in de samenleving zijn,
13 en hier dragen gevangenisstraffen gezien de sociale context waarin misdaad
14 ontstaat niet of nauwelijks bij. Gevangenen moeten de mogelijkheid hebben zich
15 volledig te kunnen ontwikkelen als onderdeel van de maatschappij. Het doel moet
16 rehabilitatie zijn, en niet vergelding. Het gevangenisleven dient zo normaal mogelijk
17 te zijn.
- 18 ● Kiesrecht voor gedetineerden. Gedetineerden behouden actief en passief kiesrecht
19 en moeten ook zonder volmacht vanuit de gevangenis kunnen stemmen.
- 20 ● Effectief drugsbeleid dat gezondheid voorop zet. Schaf de opiumwet af en voer een
21 systeem in dat de publieke gezondheid voorop zet, bijvoorbeeld met preventie en
22 afkickprogramma's.
- 23 ● Gevangenisstraf in de nabijheid van de eigen woonplaats. Iedere gevangene dient
24 enkel te worden opgesloten binnen een korte afstand van hun woonlocatie; als dit
25 onmogelijk is, moeten de reiskosten voor bezoek door familieleden volledig worden
26 vergoed.
- 27 ● Boetes proportioneel aan inkomen en vermogen.
- 28 ● Bestrijding van armoede om misdaad te voorkomen. Veel 'misdad', zoals diefstal en
29 inbraken, komt voort uit armoede en de oplossing hiervan moet dan ook in de sociale
30 context worden begrepen. Straffen voor zulke delicten moeten daarom gericht zijn op
31 rehabilitatie, en om deze 'misdaden' te voorkomen bestrijden we armoede.
- 32 ● Versterking van de mogelijkheden van de werkende klasse om de eigen belangen te
33 verdedigen door garantie van het stakingsrecht.
- 34 ● Criminalisering van misdrijven van het kapitaal tegen de werkende klasse. Denk
35 hierbij aan loondiefstal, opzettelijke vervuiling van het milieu en gevaarlijke
36 arbeidsomstandigheden.

37 Arbeid

38 De fundamentele tegenstelling onder het kapitalisme is die tussen arbeid en kapitaal.
39 Eigenaren van de productiemiddelen, van kapitaal, proberen een zo hoog mogelijke winst te
40 behalen door zich de meerwaarde die door arbeiders geproduceerd wordt toe te eigenen.
41 De onderlinge concurrentie tussen kapitalisten leidt tot een continue druk op
42 arbeidsvoorwaarden, maar ook tot crises. In tijden van crisis wentelt het kapitaal de
43 financiële gevolgen af op de werkende klasse in de vorm van werkloosheid en

1 bezuinigingen. Het kapitalisme is een inherent instabiel economisch systeem dat enkel
2 draait om de belangen van kapitaalbezitters.
3
4 Deze tegenstelling leidt tot strijd, tot klassenstrijd, ook zonder socialisten. Wat we als
5 socialisten in deze strijd willen inbrengen, is dat we de belangen van de werkende klasse,
6 als gehele klasse, als uitgangspunt nemen. We willen onzekerheid uitbannen, en de
7 gevolgen van het chaotische economisch systeem niet op onze schouders nemen. Het falen
8 van het kapitalistische economische systeem kan door kapitalisten niet worden opgelost. Wij
9 strijden voor de afschaffing van het systeem van privaat eigendom van de
10 productiemiddelen en loonarbeid.

11 Arbeidsomstandigheden

12 Voor socialisten zijn de behoeften van de werkende klasse het uitgangspunt. Door middel
13 van strijd hebben we op dit vlak ook verbeteringen voor elkaar gekregen, zoals de 8-urige
14 werkdag en het weekend. Maar elke verworvenheid staat binnen het kapitalisme door de
15 voortdurende drang naar winstmaximalisatie onder druk, en is daarmee altijd een onderdeel
16 van nieuwe strijd. De eisen hieronder zijn stuk voor stuk eisen waarmee zekerheid op een
17 normaal bestaan het uitgangspunt is. Een klasse die overwinningen heeft behaald en
18 daarmee haar eigen leven draaglijker gemaakt, heeft meer vrijheid om zich ook bezig te
19 houden met omvorming van de maatschappij. Het verbeteren van de materiële positie van
20 de werkende klasse is één van de voorwaarden voor de machtsovername.

- 21
- 22 ● Iedereen een leefbaar inkomen. Iedereen heeft recht op een inkomen waarmee
- 23 materieel en cultureel volwaardig deelgenomen kan worden aan de samenleving.
- 24 ● Gelijk loon voor gelijk werk. Bij ongelijke betaling moet het hogere loon voor eenieder
- 25 afdwingbaar zijn. Het minimumloon geldt voor iedereen, ongeacht leeftijd.
- 26 ● Lonen stijgen automatisch mee met inflatie. Prijsstijgingen, al dan niet als gevolg van
- 27 het kapitalistische systeem, moeten automatisch worden gecompenseerd
- 28 (automatische prijscompensatie, APC). Hierbij wordt niet enkel gekeken naar
- 29 abstracte gemiddelde inflatie, maar hoofdzakelijk naar de reële inflatie in
- 30 levenskosten voor de lage- en middeninkomens. Prijsstijgingen betekenen zonder
- 31 deze eis een concrete achteruitgang voor de werkende klasse en het verlies van
- 32 eerder gewonnen zaken.
- 33 ● Een vast contract voor iedereen. Iedere arbeider heeft recht op een vast contract, dit
- 34 geldt juist ook voor uitzendkrachten en schijnzelfstandige ZZP'ers. Ontslag alleen na
- 35 goedkeuring van de vakbond.
- 36 ● Een einde aan schijnzelfstandigheid. Schijnzelfstandigheid en verkapte
- 37 dienstverbanden, zoals bijvoorbeeld voorkomt bij koeriers, postbezorgers en
- 38 maaltijdbezorgers, worden verboden. Schijnzelfstandigheid is vaak geen keuze,
- 39 maar een juridische truc van werkgevers om minder te betalen aan werknemers die
- 40 minder rechten hebben.
- 41 ● Gelijke beloning voor migrantwerkers. Constructies waarin migrantwerkers minder
- 42 dan andere arbeiders of minder dan het Nederlandse minimumloon betaald krijgen,
- 43 worden verboden. Ook mogen levensvoorzieningen, zoals huisvesting, niet onder

- 1 directe of indirecte controle van de werkgever staan, omdat dit tot schadelijke
2 machtsverhoudingen leidt.
- 3 ● Recht op onbereikbaarheid buiten werktijden en recht om onbetaalde arbeid te
4 weigeren. Een wettelijk vastgestelde werkweek wordt ondermijnd als er van
5 arbeiders verwacht wordt dat ze 24/7 bereikbaar zijn en paraat staan. De
6 verwachting dat werknemers buiten werktijden bereikbaar moeten zijn voor hun werk
7 is schadelijk voor hun gezondheid. Iedere werknemer heeft het recht op
8 onbereikbaarheid buiten werktijden en om onbetaalde arbeid te weigeren.
 - 9 ● Verkorting van de standaard werkdag tot zes uur, voldoende rust moet gegarandeerd
10 zijn. Langere werkdagen in het geval waarin de aard van de arbeid dat vereist,
11 blijven mogelijk, maar werkdagen van langer dan negen uur worden verboden.
 - 12 ● Een ononderbroken wekelijkse rustperiode van niet minder dan 60 uur. Dit zorgt
13 ervoor dat er niet consequent werkzaamheden kort na elkaar mogen worden gepland
14 en het weekend of een equivalent gewaarborgd is als aaneengesloten vrije tijd.
 - 15 ● Een minimum van zes weken betaald verlof per jaar en betaald vrij tijdens publieke
16 feestdagen. In sectoren die niet kunnen sluiten tijdens feestdagen, zoals de
17 hulpdiensten, geldt dubbel loon en compensatie in vrije tijd van de niet-genoten
18 feestdagen.
 - 19 ● Verplichte kinderopvang voor personeel door bedrijven. Bedrijven zijn verplicht om
20 kinderopvang te verzorgen voor hun personeel, in het geval dat er nog geen
21 algemene, gratis beschikbare kinderopvang is.
 - 22 ● Verplicht beleid tegen grensoverschrijdend gedrag. Bedrijven zijn verplicht een beleid
23 te voeren dat intimiderend en grensoverschrijdend gedrag tegengaat zoals pesten,
24 seksisme en racisme.
 - 25 ● Een leefbaar inkomen voor werklozen. Werkloosheid is een gevolg van het
26 economische systeem. Er is geen enkele reden om een werkloze financieel te
27 straffen voor het falen van dit economische systeem. Het recht op een leefbaar
28 inkomen, waarbij materieel en cultureel volwaardig deelgenomen kan worden aan de
29 samenleving, geldt daarom onverminderd voor werklozen. Uitkering is een recht,
30 geen privilege. De zogenaamde tegenprestatie schaffen we dan ook af.
 - 31 ● Een grootschalig schuldenpardon en een verbod op het maken van winst over
32 schulden.
 - 33 ● Gelijkstellen van minimumloon, uitkeringen en kwaliteit van onderwijs en
34 gezondheidszorg op Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en de BES-eilanden aan die in
35 Europees Nederland.

36 Pensioengerechtigden en ouderen

37 Mensen verdienen een veilige, waardige en comfortabele oude dag. Volledige voorziening in
38 de behoeften van ouderen is een basisrecht. Zo maken we een einde aan de onzekere en
39 onwaardige afhankelijkheid van liefdadigheid.

- 40
- 41 ● Voor democratische controle van werknemers en gepensioneerden over
42 bedrijfstakpensioenfondsen via de vakbonden.

- 1 ● Voor eenheid van pensioenfondsen. We streven naar eenheid van de
2 pensioenfondsen in een collectief pensioenfonds, om de pensioenen in de zwakste
3 sectoren te beschermen.
- 4 ● Voor een gegarandeerd pensioen, inclusief automatische prijscompensatie.
- 5 ● Geen verplichte pensionering op basis van leeftijd. Alle arbeiders moeten vanaf 55
6 jaar het recht hebben om te pensioneren, met aanvullende speciale regelingen voor
7 hen die zwaar en gevaarlijk werk doen.
- 8 ● AOW op het niveau van het minimumloon voor iedereen vanaf 55 jaar.
- 9 ● Democratisch beheer van ouderenvoorzieningen. Sociale voorzieningen voor
10 ouderen moeten democratisch worden beheerd en gesubsidieerd door de overheid,
11 niet door liefdadigheidsinstellingen.

12 Vakbonden

13 Vakbonden organiseren de werkende klasse en hebben een belangrijke rol in de
14 ontwikkeling van het klassenbewustzijn. Zij hebben daarom een historisch progressieve rol.
15 Als socialisten roepen we iedereen op om zich aan te sluiten bij een vakbond. We betrekken
16 zoveel mogelijk leden bij het vakbondsbeleid. Zo vergroten we de organisatiekracht van
17 onze klasse ten opzichte van die van het kapitaal. Binnen vakbondsorganisaties ontstaan
18 ook altijd specialistische activiteiten. Om deze reden heeft een vakbond altijd een laag aan
19 betaalde (vrijgestelde) functionarissen nodig. Door het functioneren in een door het
20 kapitalisme gecontroleerd overlegsysteem zijn de huidige vakbondsbestuurders eerder een
21 rem op de arbeidersstrijd voor betere arbeidsvoorwaarden en op de strijd voor het
22 socialisme. Arbeiders zijn het meest gebaat bij het steunen van vertegenwoordigers die
23 strijden voor de langetermijnbelangen van de werkende klasse als geheel. Daarom strijden
24 socialisten tegen de geïnstitutionaliseerde vakbonds bureaucratie. Vanwege het
25 internationale karakter van het kapitalistische systeem en het bestaan van gigantische
26 transnationale bedrijven, zijn internationale vakbonden essentieel, maar door hun grotere
27 afstand tot de werkvloer zijn ze nóg minder controleerbaar voor hun leden. Dat maakt het
28 realiseren van onze democratische eisen extra belangrijk.

- 29
- 30 ● Onafhankelijke vakbonden. Vakbonden dienen zich onafhankelijk op te stellen ten
31 opzichte van staat en kapitaal. Dit houdt in dat vakbonden bestuurlijk en financieel
32 onafhankelijk dienen te zijn van de staat en van bedrijven, zodat hun taak als
33 belangenbehartiger van de werknemers gewaarborgd blijft. We streven daarom naar
34 de afschaffing van de werkgeversbijdragen en het zogeheten tijdschrijven om
35 subsidies te verantwoorden. Nevenfuncties van vakbondsbestuurders die hiermee in
36 conflict zijn vallen hier ook onder.
- 37 ● Absoluut stakingsrecht, dat niet beperkt kan worden door rechters of politici.
38 Stakingen moeten niet alleen voor betere arbeidsomstandigheden, maar ook voor
39 algemene politieke eisen kunnen worden ingezet. We steunen ook andere
40 actievormen dan stakingen, zoals het stoppen met het controleren van kaartjes in het
41 openbaar vervoer.
- 42 ● Alle vakbondsvertegenwoordigers verkozen door de leden. Vertegenwoordigers
43 dienen aan de leden verantwoording af te leggen en moeten door de leden afgezet
44 kunnen worden.

- 1 ● Universeel vakbondsverlof. Deelname aan vakbondsvergaderingen moet meetellen
2 als arbeidstijd. Elke arbeider die dat wil, moet in staat worden gesteld bij
3 vakbondsgerelateerde bijeenkomsten aanwezig te zijn.
- 4 ● Een gemiddeld loon voor alle vakbondsvertegenwoordigers. Geen
5 vakbondsvertegenwoordiger dient meer te verdienen dan de gemiddelde arbeider in
6 de betreffende sector.
- 7 ● Een ongedeelde vakbeweging. We strijden voor de eenheid van de
8 arbeidersbeweging in één vakbond. Het opdelen van de arbeidersbeweging in
9 verschillende bonden maakt het makkelijker om arbeiders tegen elkaar uit te spelen,
10 juist met verenigde actie is het eenvoudiger om voor de collectieve belangen van de
11 werkende klasse op te komen. Anderzijds vergroten we de inspraak van de
12 vakbondsleden in de vakbonden en bestrijden we bureaucratisme.
- 13 ● Bedrijven mogen hun personeel niet meer ontslaan om ze vervolgens als ZZP'er in te
14 huren. ZZP'ers worden georganiseerd in een vakbond. Werknemers die nu als
15 schijnzelfstandige worden ingezet, moeten in vaste dienst worden genomen.
- 16 ● Werklozen zijn niet permanent werkloos, maar deel van de werkende klasse. Nu
17 worden werklozen tegen werkenden opgezet als concurrentie, terwijl elke arbeider
18 van de ene op de andere dag werkloos kan worden. Als onderdeel van de werkende
19 klasse dienen werklozen zo veel mogelijk te worden geïntegreerd in de
20 arbeidersbeweging. De vakbeweging dient ook op te komen voor de belangen van
21 werklozen, en dit kan alleen als zij ook actief betrokken zijn bij de
22 vakbondsorganisatie en als de rest van de arbeidersbeweging zich ook in solidariteit
23 met hen organiseert. Organisaties van uitkeringsgerechtigden dienen vast onderdeel
24 te zijn van de vakbeweging.
- 25 ● Arbeidsraden op de werkvloer. Alle arbeiders, ongeacht hun werk, ongeacht of ze
26 vakbondslid zijn, zouden daarin georganiseerd moeten zijn. Arbeidsraden moeten
27 invloed uitoefenen op het aannemen en ontslaan van personeel, productie en
28 investeringen.

29 Sociale voorzieningen

30 Huisvesting

31 Socialisten zien huisvesting als een menselijk basisrecht waarin voorzien moet worden. Ons
32 uitgangspunt is het streven naar huisvesting in collectief bezit, onder democratische controle
33 van bewoners met ruimte voor individuele en collectieve activiteiten, in plaats van onder
34 controle van bureaucratisch management. Wij verzetten ons tegen sentimenten als 'iedere
35 arbeider een eigen koophuis' die, hoewel we niet tegen het persoonlijke bezit van de eigen
36 woning zijn, niet de oplossing bieden voor het huisvestingsvraagstuk. Kapitaal probeert
37 sociale problematiek in arbeidersbuurten aan te pakken door middel van huisuitzetting,
38 verkoop van huurwoningen en het kunstmatig opdrijven van huurprijzen. Hierdoor is een
39 steeds grotere groep overgeleverd aan de markt. Kapitaal kan de sociale problematiek enkel
40 verplaatsen, niet oplossen. Kapitaal bouwt niet voor menselijke behoefte en kiest altijd voor
41 de meest winstgevende optie, ten koste van de woonbehoeften van de werkende klasse.
42 Daarom moet niet alleen het huidige woningbestand, maar ook de bouw van nieuwe

1 woningen onder democratische controle komen, om zo te garanderen dat woningbouw weer
2 menselijke behoefte dient.

3

4 ● Publiek bezit van alle grond.

5 ● Woonbehoefte voor eigendomsrecht. Eigendom geeft geen recht op leegstand. Bij
6 (langdurige) leegstand heeft eenieder het recht om panden in gebruik te nemen, we
7 schaffen het kraakverbod af.

8 ● Huurprijzen omlaag. Huisvesting wordt verdeeld op basis van behoefte (op basis van
9 gezinsgrootte, afstand tot de werkplek, woonwensen, enz.), met een huur op basis
10 van een bedrag dat voldoende is om onderhoud te kunnen bekostigen.

11 ● Toegankelijk en duurzaam bouwen. Nieuwe woningbouw, publieke ruimtes, en
12 infrastructuur in algemene zin dienen zo toegankelijk mogelijk te zijn voor mensen
13 met een beperking (zoals rolstoelgebruikers). Daarnaast moet nieuwbouw duurzaam
14 en aangepast zijn aan het veranderende klimaat. Oudere woningbouw dient hiervoor
15 waar mogelijk te worden aangepast.

16 ● Democratisch beheer van de woningvoorraad. Woningverhuur wordt ondergebracht
17 in democratische woningverenigingen met de bewoners als leden. De
18 woningcorporaties, die nu opereren als projectontwikkelaars en gericht zijn op het
19 verdienen van zoveel mogelijk geld aan sociale huurwoningen, worden weer
20 omgevormd tot woningverenigingen onder democratisch bewonersbeheer. De markt
21 in de verhuur van woningen wordt afgeschaft, en andere huurwoningen worden ook
22 ondergebracht in sociale woningverenigingen.

23 ● Appartementencomplexen dienen democratisch te worden beheerd door de
24 bewoners, in samenspraak met de relevante vakbonden als vertegenwoordigers voor
25 de arbeiders die het nodige onderhoud moeten plegen.

26 ● Geen sloop zonder terugkeergaranties. Bestaande bewoners en de bredere
27 gemeenschap krijgen vergaande zeggenschap over nieuwbouwprojecten en
28 renovaties van oudere woningen.

29 ● Bouw loskoppelen van beheer van woningen. Een publiek beheerde
30 woningbouwvereniging op nationaal niveau zorgt dat geplande doelen voor het
31 bouwen van huizen, te bekostigen uit de algemene belastingen, worden behaald. In
32 samenspraak met vakbonden wordt permanente werkgelegenheid en scholing
33 verschaft aan bouwvakkers.

34 ● Een grootschalige investering in sociale huisvesting en een verbod op speculatie in
35 woningen om een einde te maken aan de woningnood.

36 ● Meer dan alleen wonen. Sociale huisvesting dient van hoge kwaliteit te zijn,
37 energiezuinig en met voldoende woonruimte. Er moet ruimte zijn voor
38 gemeenschappelijke woonverblijven voor wie dat wil. Gedeelde diensten, tuinen en
39 sportruimtes zouden onderdeel moeten zijn van het woonbestand. Er moet buiten
40 plek zijn voor kinderen om te spelen, voor jongeren om activiteiten te ontplooiën en
41 voor andere leeftijdsgroepen om samen te komen, beheerd en gefinancierd door de
42 lokale buurtraad.

43 ● Geen inkomensgrens voor sociale huurwoningen, zodra er daarvoor voldoende
44 sociale huurwoningen zijn. Er moet sprake kunnen zijn van een levenslang
45 woonverblijf.

- 1 ● Tegen dakloosheid. Dakloosheid waar dit een gevolg is van huisuitzettingen is
2 onacceptabel. Daarom verbieden we huisuitzettingen om financiële redenen. Alleen
3 bij zeer zware overlast kan gekeken worden naar de mogelijkheid van huisvesting
4 elders, samen met de nodige begeleiding. Bied bij dakloosheid onmiddellijk
5 huisvesting.

6 Jongeren

7 Jongeren worden gebruikt als goedkope arbeidskrachten, als proefkonijn voor neoliberal
8 beleid en worden beschuldigd van het veroorzaken van sociale achteruitgang. Ook worden
9 ze door het systeem misbruikt als consumenten en dwingt het systeem ze zichzelf en hun
10 interesses te reduceren tot handelswaar. Elk ideaal, elk kunstzinnig talent wordt beoordeeld
11 op basis van of er geld aan verdiend kan worden. Velen verwerpen de verwrongen waarden
12 van het systeem. Dit leidt vaak tot nihilisme en vluchtgedrag – wat op zijn beurt weer tot
13 winstmogelijkheid gemaakt wordt.

14
15 Jongeren hebben zwaar te lijden onder de problemen die door het kapitalisme worden
16 veroorzaakt. Jonge arbeiders hebben meestal weinig baan- en inkomenszekerheid. Ze zijn
17 minder vaak lid van een vakbond en genieten minder bescherming. Door de eisen van het
18 kapitalistische systeem komen dakloosheid, werkloosheid, seksueel misbruik, psychische
19 problematiek en zelfmoord disproportioneel vaak voor onder jongeren.

- 20
21 ● Jongeren moeten de mogelijkheid krijgen om voor langere of kortere termijn in te
22 trekken in (jeugd)huisvesting of jeughostels als ze hun ouders verliezen, of als zij
23 het onmogelijk achten om te blijven wonen in het ouderlijk huis.
24 ● Gelijk loon voor gelijk werk. Bij ongelijke betaling moet het hogere loon voor eenieder
25 afdwingbaar zijn. Het minimumloon geldt voor iedereen, ongeacht leeftijd, het
26 minimumjeugdloon schaffen we dus af.
27 ● Geen discriminatie op welk vlak dan ook op basis van leeftijd.

28 Onderwijs

29 Vorm en inhoud van het onderwijssysteem zijn van essentieel belang voor socialisten.
30 Voortgezet onderwijs heeft nu een nauw, burgerlijk karakter en is louter gericht op het
31 individu, met het behalen van het examen als hoogste doel. Daarnaast is het onderwijs nu
32 gericht op het versterken van neoliberale ideeën over de maatschappij, met name bij vakken
33 als aardrijkskunde, geschiedenis en economie. Ook in de waardering van vakken en
34 vaardigheden staat niet het kritisch denken, maar juist het door herhaling aanleren van
35 bepaalde technische kennis en vaardigheden centraal. Daarnaast is het onderwijs er op het
36 moment op gericht om kinderen en jongeren aan te leren om goede werknemers te zijn, met
37 weinig tot geen mogelijkheden voor eigen initiatief, vaste uren en standaard overwerk in de
38 vorm van huiswerk, waardoor er weinig ruimte overblijft om de eigen persoonlijkheid te
39 ontwikkelen. Socialistische opvoeding ziet de leerling of student als onderdeel van de
40 gemeenschap, waarbij deze samen met onderwijzers kennis en kritisch denkvermogen
41 ontwikkelt. Deze pedagogiek is zich bewust van het bestaan van de klassenmaatschappij.
42

- 1 ● Meerwaardetheorie en klassenanalyse in het onderwijspakket. Breid het bestaande
2 onderwijs uit met marxistische meerwaardetheorie en klassenanalyse, met name bij
3 vakken als maatschappijleer, economie, geschiedenis en aardrijkskunde.
- 4 ● Geen overheidsfinanciering of belastingvoordeel voor onderwijs van een religieus of
5 privaat karakter. Schrap artikel 23 van de grondwet. Elk kind heeft recht op neutraal
6 onderwijs, waarin de verschillende maatschappelijke stromingen worden behandeld
7 en toegelicht.
- 8 ● Gelijke onderwijskwaliteit. Zorg voor een gelijke onderwijskwaliteit voor alle
9 scholieren en studenten, door extra financiering te geven aan scholen waar meer
10 leerlingen uit zwakkere sociaaleconomische achtergronden zitten.
- 11 ● Vrije keuze van onderwijsniveaus. Geef studenten en scholieren zelf de keuze op
12 welk niveau ze onderwijs willen volgen en haal hiermee de kunstmatige weerstand
13 voor het volgen van onderwijs op het eigen niveau weg. Laat docenten enkel
14 adviseren over wel of niet overstappen. Hiermee worden de enige beperkingen de
15 daadwerkelijke capaciteiten en resultaten van de leerling of student.
- 16 ● Democratisering van het onderwijs. Het onderwijs wordt zo democratisch mogelijk
17 ingericht met daadwerkelijke zeggenschap voor leerlingen, studenten, leraren en
18 docenten. Het curriculum wordt democratisch vastgesteld door leraren die door hun
19 collega's zijn gekozen, met inspraak van een gekozen afvaardiging van leerlingen of
20 studenten.
- 21 ● Veelzijdig onderwijs. Onderwijs moet zowel technische als persoonlijke kwaliteiten en
22 vaardigheden ontwikkelen; zowel wetenschappelijk inzicht als kennis op sociaal,
23 historisch en artistiek vlak.
- 24 ● Toegepast onderwijs voor ieder kind, jongere, en student; de mogelijkheid om
25 onderwijs naar talent, aanleg en interesse te volgen.
- 26 ● Studieloon voor alle studenten. Iedereen dient de mogelijkheid te hebben om zichzelf
27 intellectueel en kritisch te ontwikkelen tot hun volledige potentieel. Voer een
28 studieloon in ter hoogte van het minimumloon voor alle studenten.
- 29 ● Een einde aan collegegeld. Hoger onderwijs moet een recht zijn, geen privilege.
- 30 ● Academische vrijheid in onderwijs en onderzoek. We moeten af van de derde
31 geldstroom in het hoger onderwijs, waarmee bedrijven onderzoek financieren. De
32 staat moet genoeg geld beschikbaar stellen voor onderwijs van hoge kwaliteit en
33 onafhankelijk onderzoek.
- 34 ● Verkozen bestuur. Het bestuur van onderwijs- en academische instellingen en
35 iedereen in managementfuncties, waaronder professoren en lectoren, moet verkozen
36 worden door de werknemers.
- 37 ● Baangarantie. Elke jongere die het onderwijs verlaat heeft recht op een baan, met
38 gepaste technische training en volledige rechten.
- 39 ● Een leven lang leren. Werkzoekenden hebben het recht zich om te scholen middels
40 scholing van goede kwaliteit onder vakbondstoezicht, zonder dat er dwang is om
41 scholing te volgen.

42 Gezondheidszorg

43 Het huidige zorgsysteem wordt gekenmerkt door een groeiende ontoegankelijkheid van de
44 zorg. Onder de invloed van marktmechanismen wordt georganiseerde preventie als niet

1 winstgevend genoeg aan de kant geschoven. De farmaceutische industrie boekt hoge
2 winsten op basis van onderzoek dat meestal voor het overgrote deel met
3 gemeenschapsgeld wordt gefinancierd. Socialisten eisen een volledige, gratis toegankelijke
4 en democratisch beheerde gezondheidszorg voor iedereen.

5

6 ● Inzet op preventie van ziekte. Voor gratis collectieve sportscholen en andere
7 sportfaciliteiten. Bestrijd stigma's met betrekking tot mentale gezondheid.

8 ● Voor gelijkheid in de zorg. Bij medisch onderzoek moet er veel meer aandacht zijn
9 voor verschillen in symptomen, klachten en werking van medicijnen of ingrepen die
10 samenhangen met geslacht, leeftijd, cultuur of etnische achtergrond.

11 ● De farmaceutische industrie onder gemeenschapscontrole. Zo vindt
12 geneesmiddelenonderzoek plaats op basis van menselijke behoefte en niet voor het
13 maken van winst. Schaf alle bestaande patenten op geneesmiddelen af en geef er
14 geen nieuwe meer uit. Zo wordt het overal mogelijk om hoogwaardige, moderne
15 medicijnen tegen kostprijs te produceren.

16 ● Afschaffing van het huidige verzekeringsstelsel, naar een universeel centraal
17 ziekenfonds onder democratische controle. Dit fonds moet progressief worden
18 gefinancierd uit belastingen. Het fonds dekt alle kosten, het eigen risico wordt
19 afgeschaft.

20 ● Ziekenhuizen, gezondheidscentra en andere zorg onder controle van het personeel
21 en de gemeenschap die ze bedienen. We maken een einde aan de marktwerking in
22 de zorg, en in plaats daarvan wordt zorg weer een recht onder democratisch beheer.

23 ● Verslavings- en daklozenzorg onder beheer van neutrale in plaats van religieuze
24 instanties.

25 Cultuur

26 Onder het kapitalisme tellen kunstzinnige uitingen alleen als er geld mee verdiend kan
27 worden. Kunstzinnige uitingen worden daarom gereduceerd tot een product om te
28 consumeren, en de meeste mensen hebben de tijd en het geld niet om hun creativiteit te
29 ontplooien. Daarnaast dragen veel culturele uitingen bij aan het versterken en verspreiden
30 van de visie van de kapitalisten op de samenleving. Op die manier wordt de werkende
31 klasse voortdurend geconfronteerd met maatschappijbeelden die niet stroken met de
32 realiteit, maar die zij zich door de constante herhaling ervan wel eigen maakt. We zijn
33 daarom voor het versterken en vergroten van eigen cultuuruitingen door de werkende klasse
34 om de culturele hegemonie van de kapitalisten te doorbreken. Uiteindelijk zullen ook meer
35 mensen zich artistiek kunnen ontplooien op het moment dat ze daar de (financiële) vrijheid
36 voor hebben.

37

38 ● Onafhankelijke, socialistische mediakanalen en uitgaven.

39 ● Democratisering van publieke omroepen. Maak publieke omroepen daadwerkelijk
40 publiek door deze te democratiseren, en breng deze onder verkozen leiding,
41 onafhankelijk van kapitaal en de staat.

42 ● Financiering voor lokale cultuurcentra.

- 1 ● Toegankelijke sport- en cultuurcentra. Voorzie in een breed scala aan sport en
2 culturele centra onder controle en beheer van vertegenwoordigers die door de
3 gebruikers daarvan zijn gekozen.

4 Emancipatie

5 Het kapitaal versterkt zijn positie ten opzichte van de werkende klasse door het tegen elkaar
6 uitspelen van verschillende bevolkingsgroepen en heeft profijt bij het laten voortbestaan en
7 versterken van onder andere seksisme, racisme, homofobie en validisme. Als socialisten
8 streven we daarentegen naar een wereld vrij van onderdrukking, een wereld waarin
9 iedereen zich thuis kan voelen en waar iedereen daar ook de materiële mogelijkheden toe
10 heeft.

11
12 Veel schadelijke sociale verschijnselen als toxische masculiniteit en racisme worden door
13 het kapitalistische systeem versterkt en dragen bij aan de instandhouding van het
14 kapitalistische systeem. Idealen van mannelijkheid als "niet klagen" en "doorzetten"
15 vergemakkelijken bijvoorbeeld uitbuiting van mannelijke arbeiders. Racisme verzwakt de
16 eenheid van de werkende klasse en zorgt ervoor dat mensen van kleur door hun zwakkere
17 sociale positie gemakkelijker uit te buiten zijn. Daarnaast vergroot racisme steun voor
18 imperialistische oorlogen en uitbuiting van de derde wereld.

19
20 Het socialisme is een belangrijke voorwaarde voor alle vormen van emancipatie, maar biedt
21 daarvoor géén garantie. De strijd tegen de verschillende vormen van onderdrukking is niet
22 terug te brengen tot klasse alleen, hoewel deze strijd wel in de context van de klassenstrijd
23 gezien kan en moet worden. Onderdrukking komt immers niet enkel voort uit identiteit, maar
24 heeft ook een materiële basis. We moeten ons er desalniettemin van bewust zijn dat
25 discriminatie ook binnen de arbeidersbeweging voorkomt en zodoende de werkende klasse
26 verdeelt. Onze klasse vormt geen homogene groep, maar is divers, en de strijd voor radicale
27 gelijkwaardigheid is daarmee ook een strijd voor het eendrachtig optreden van de werkende
28 klasse. We erkennen daarnaast dat racisme, LHBTQIA+-haat en vrouwenhaat helaas
29 voorkomen in de arbeidersbeweging en ook daarbinnen bestreden moeten worden.

30
31 De strijd tegen specifieke vormen van onderdrukking is noodzakelijk voor de eensgezinde
32 strijd van werkende mensen voor gedeelde belangen. Het bestrijden van alle specifieke
33 vormen van achterstelling en van alle vormen van privileges is in het belang van de gehele
34 werkende klasse en leidt zodoende ook, door het versterken van haar positie, tot een
35 verbetering in de materiële omstandigheden en het welzijn van de gehele klasse. Het is
36 belangrijk om daarbij op een intersectionele manier te kijken hoe de verschillende vormen
37 van achterstelling elkaar versterken en samen een raamwerk vormen dat de werkende
38 klasse verdeelt. We erkennen daarnaast dat het voor een werkelijke bevrijding van iedereen
39 uit alle vormen van achterstelling en onderdrukking noodzakelijk is om te voldoen aan alle
40 levensbehoeften van iedereen, omdat je pas vrij kunt zijn als ook in je menselijke behoeften
41 is voorzien. Basisbehoeften, zoals een veilige woonruimte, kleding, medische zorg en
42 kwalitatief goed en voldoende eten, moeten een gegarandeerd basisrecht worden. Het
43 gebrek hieraan houdt velen vast in ondergeschikte of kwetsbare posities, en de realisatie

1 hiervan ligt dus aan de basis van werkelijke vrijheid van ondergeschiktheid. Socialisme en
2 emancipatie van alle groepen gaan daarom hand in hand.

3 Feminisme

4 We staan als socialisten voor een socialistisch feminisme; voor een breuk met het
5 patriarchaat, de dominantie van mannen in de samenleving, en voor vrouwenemancipatie. In
6 Nederland zijn vrouwen formeel gelijkwaardig aan mannen, maar binnen het kapitalistische
7 systeem is dit vooral een valse gelijkwaardigheid. Op het werk, thuis, in de vakbeweging, bij
8 de gevestigde politieke partijen, in cultuuruitingen en in georganiseerde religie hebben
9 vrouwen nog steeds te maken met ongelijkwaardigheid, discriminatie en onderdrukking.
10 Vrouwen worden uitgebuit als goedkope arbeidskrachten en zijn thuis nog steeds, zonder
11 vergoeding, buitenproportioneel verantwoordelijk voor het huishouden en de opvoeding,
12 waardoor vrouwen een dubbele last dragen. Dit komt bovenop de onderdrukking van
13 vrouwen als arbeiders, waardoor vrouwelijke arbeiders dubbel achtergesteld zijn.

14

15 Genderrollen worden nu al minder rigide; steeds meer mensen voelen zich niet thuis in de
16 binaire weergave van gender, of met de sekse die ze is toegewezen. Er zijn ook steeds
17 minder mensen die zich bevinden in een 'traditionele' gezinssituatie. Vrouwen zijn meer dan
18 moeders en niet alle, en niet enkel, vrouwen kunnen kinderen baren. Vrouwenemancipatie,
19 feminisme en het verdwijnen van gendernormen zijn dan ook geen kwestie voor alleen
20 vrouwen. Net zoals het einde van de klassenuitbuiting een kwestie voor vrouwen is, zo is
21 vrouwenemancipatie een kwestie voor de hele arbeidersbeweging. Vrouwen hebben hun
22 eigen problemen en eisen, maar deze eisen gaan niet in tegen de eisen van de werkende
23 klasse als geheel, maar ze versterken elkaar juist. De strijd voor socialisme en de strijd voor
24 vrouwenemancipatie zijn daarom onlosmakelijk met elkaar verbonden.

25

- 26 ● Werkelijke gelijkwaardigheid tussen alle mensen. Formele gelijkwaardigheid wordt
27 werkelijke gelijkwaardigheid. Sociaal, economisch, politiek en cultureel moeten er
28 substantiële stappen naar gelijkwaardigheid worden gezet.
- 29 ● Vrije mogelijkheid tot abortus en vrije beschikbaarheid van anticonceptiemiddelen, en
30 gratis beschikbare menstruatiesproducten.
- 31 ● Volledige steun en opvang voor iedereen die huiselijk geweld ontvlucht.
- 32 ● Geen tolerantie voor grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer, en geen tolerantie
33 voor instanties die dit proberen te verhullen en in de doofpot laten verdwijnen.

34 Ouderschap en huishouden

35 Voor een leefbaar gezinsinkomen is het onder het kapitalisme noodzakelijk dat meerdere
36 ouders werken. Huishoudelijke taken zijn onbetaald maar wel noodzakelijk. Zo subsidiëren
37 arbeidersgezinnen in feite het kapitaal. In de praktijk leidt dit tot een dubbele last, vooral voor
38 vrouwen. Daarom is het gemeenschappelijk maken van huishoudelijke taken essentieel voor
39 emancipatie. Door verschillende taken zoals kinderopvang, huishoudelijk werk en delen van
40 de opvoeding gemeenschappelijk te maken, krijgen mensen meer ruimte om over hun leven
41 te beschikken.

42

- 1 ● Volledig betaald zwangerschapsverlof tot 12 maanden voor alle ouders. Van dit
2 verlof zijn minimaal drie maanden verplicht, om zo gelijkwaardigheid te bevorderen
3 en een eerste band met het kind te scheppen. De overige 9 maanden zijn
4 opneembaar in de 24 maanden na geboorte, mocht de ouder dit willen.
- 5 ● Reductie van de werkdag van zogende ouders naar 6 uur per dag, mocht de 6 uren
6 werkdag nog niet in het algemeen gerealiseerd zijn.
- 7 ● Recht op betaald verlof voor mantelzorg.
- 8 ● Gratis toegankelijke, publiek beheerde, 24/7 beschikbare kinderopvang, zodat
9 iedereen die dit wil deel kan nemen aan het sociale leven buitenshuis. Het is van
10 belang dat een vorm van kinderopvang 24/7 beschikbaar is om zo ook arbeiders
11 werkzaam in nachtdiensten te kunnen ontlasten. Tevens is dit een van de
12 hoekstenen van de bevrijding van mensen uit patriarchale en ongelijke relaties,
13 omdat dit de ondergeschikte afhankelijkheid van een partner voor financiële en
14 zorgsteun wegneemt.
- 15 ● Openbare, goede kantines met lage prijzen. Zet wasserijen en huishoudelijke
16 schoonmaakdiensten op die worden beheerd door de lokale en nationale overheid.
17 Dit als eerste stappen naar een volledige socialisatie van het huishoudelijke werk.

18 Antiracisme

19 Een van de manieren waarop het internationale kapitalisme functioneren kan, is door de
20 werkende klasse van alle landen tegen elkaar uit te spelen. Er worden zo valse
21 tegenstellingen gecreëerd, in een poging om te verhullen dat de belangen van de werkende
22 klasse over de hele wereld gelijk lopen. Als socialisten bestrijden we alle vormen van
23 racisme en volksnationalisme.

24
25 Kapitalisten gebruiken migranten als de makkelijkste prooi om uit te buiten. Dit wordt
26 vergemakkelijkt door strenge immigratiewetgeving, het gebrek aan veiligheid voor
27 migranten, detentiecentra en deportaties. Racisme is vaak een middel om imperialistische
28 interventies te onderbouwen, en biedt een rechtvaardiging voor anti-
29 vluchtelingensentimenten; vluchtelingen die vluchten voor dezelfde imperialistische
30 oorlogen. Zowel imperialistische oorlogen als de ontmenselijking van vluchtelingen dienen
31 bestreden te worden.

32
33 Als een van de grootste en wreedste imperialistische landen sinds het begin van het
34 koloniale tijdperk heeft Nederland een immense rijkdom vergaard door de uitbuiting van
35 natuurlijke hulpbronnen en het gebruik van en de handel in slavenarbeid, die de basis
36 vormden voor de systematische uitbuiting van de gekoloniseerde gebieden en hun
37 oorspronkelijke en onder dwang verplaatste nieuwe inwoners. Sindsdien is deze koloniale
38 en racistische erfenis in onze samenleving blijven voortbestaan. Niet alleen blijven de
39 vormen van materiële overheersing door neokolonialisme die ons land uitoefent over de
40 verarmde landen van de derde wereld voortbestaan, maar onze samenleving lijdt nog steeds
41 onder de negatieve gevolgen van systematisch en institutioneel racisme.

42
43 Vanuit de overheid, openbare instellingen en bedrijven worden mensen van kleur op basis
44 van hun etniciteit geprofileerd en gediscrimineerd op de werkvloer, bij het zoeken naar

1 huisvesting, bij de toegang tot basisdiensten, bij het verlenen van asiel of het regulariseren
2 van hun migratiesituatie. Racistische en discriminatoire houdingen komen op alle plekken in
3 de samenleving voor, van scholen en openbare ruimten tot werkplaatsen en sportclubs. De
4 arbeidersbeweging moet bouwen aan een cultuur van volledig respect voor de rechten van
5 alle mensen, een samenleving met respect voor verschillen, waarbij de racistische culturele
6 basis die ons samenleven nog steeds belemmert, wordt weggenomen.

7

8 Ons antiracisme gaat uit van de arbeidersbeweging en niet van het formele antiracisme van
9 de staat in de vorm van gelijkheid voor de wet. Alleen de strijd voor socialisme kan etnische
10 minderheden en migranten volledig emanciperen. Het kapitalistische systeem heeft een
11 belang bij verdeeldheid en zal deze dan ook in stand houden.

12

- 13 ● Bestrijding van alle discriminatie gebaseerd op etniciteit of cultuur door de overheid
14 en private partijen. Vooroordelen, racistische tradities, en andere vormen van
15 racisme dienen door de arbeidersbeweging zelf te worden bestreden.
- 16 ● Iedereen vrij op Keti Koti. Instelling van nationale feestdagen en vieringen als
17 symbolische en culturele erkenning van de bevrijding van (voormalige) koloniën en
18 herdenking van het koloniaal verleden en de slavernij.
- 19 ● Gratis, toegankelijke en kwalitatief goede taallessen voor iedereen die de
20 Nederlandse taal wil leren. Deze taallessen worden betaald vanuit de algemene
21 belastinginkomsten, of door de werkplaats in het geval van arbeidsmigranten en hun
22 familie. De taallessen worden georganiseerd vanuit de overheid.
- 23 ● Sluiting van alle detentiecentra. Naturalisatie van alle inwoners die dat willen.
- 24 ● Een volledig einde aan etnisch profileren, zoals nu onder andere gebeurt door politie,
25 belastingdienst, enz.

26 LHBQTIA+

27 Homo's, lesbiennes, biseksuelen, transgenders, intersekse personen, enz. worden in onze
28 maatschappij vaak vervolgd of achtergesteld. Ze worden weggezet als bedreigingen voor
29 religieuze waarden, seksuele normen en het traditionele gezin. In de afgelopen decennia zijn
30 grote stappen gemaakt in de richting van LHBQTIA+-emancipatie. Toch zijn zij nog steeds
31 buitenproportioneel het slachtoffer van dakloosheid, discriminatie, pesterijen en geweld. De
32 verworven rechten zijn vaak vooral toegankelijk voor de hogere sociale klassen, en sluiten
33 vaak niet aan op de behoeften van LHBQTIA+-mensen uit de werkende klasse.

34

35 Bekrompen opvattingen verdelen de werkende klasse en dienen een autoritaire overheid die
36 restricties oplegt op seksuele oriëntatie. De werkende klasse moet worden gemobiliseerd
37 om seksuele vrijheden te verdedigen en te versterken. Wij strijden tegen seksueel geweld en
38 uitbuiting, en vóór seksuele vrijheid.

39

- 40 ● Seksuele vrijheid. Iedereen heeft het recht om seksuele en romantische relaties aan
41 te gaan die zij willen aangaan, tenzij dit ingaat tegen de rechten van anderen.
- 42 ● Wijziging van geslachtsregistratie wordt gratis, en wijziging naar een andere
43 geslachtsregistratie dan man of vrouw wordt mogelijk.
- 44 ● Geen discriminatie op basis van gender of seksuele voorkeur in arbeidsrelaties.

- 1 ● Volledige zelfbeschikking voor transpersonen. Een diagnose is niet nodig voor
2 medische transitie. Alle procedures en behandelingen worden vergoed.
3 Zelfbeschikking betekent ook dat trans- en interseksepersonen geen behandelingen
4 hoeven ondergaan als ze dat niet willen. Toegang tot transzorg moet verbeterd
5 worden, en toegang tot puberteitsremmers moet makkelijker worden.
- 6 ● Meer aandacht in het onderwijs voor scholing en begeleidende faciliteiten op alle
7 seksuele gebieden, vrij van moralistisch oordelen. Hierin wordt ook het bestaan van
8 LHBTQIA+-personen behandeld.
- 9 ● Wetten omtrent medische zorg en ingrepen onder beheer van een bond of
10 commissie van de groep die het betreft. Denk hierbij aan vrouwenzorg onder beheer
11 van vrouwen, transzorg onder beheer van transmensen, enz. Hiermee garanderen
12 wij dat zij die het werkelijke inzicht en belang hebben op de behoefte, leidend zijn in
13 de doorontwikkeling van de discussie en het beleid.

14 Economische inrichting

15 Onder het kapitalisme is vrijheid een beperkt begrip. Hoewel twee eeuwen klassenstrijd een
16 aantal politieke vrijheden bewerkstelligd heeft, is de arbeider op de werkvloer nog steeds
17 afhankelijk van de verkoop van zijn arbeidskracht en heeft hij over het product niets te
18 zeggen. Socialisten staan voor verregaande democratisering van de werkvloer en voor de
19 volgende eisen ter verzwakking van de macht van kapitaal en de versterking van de kracht
20 van de werkende klasse.

21 Belastingen

22 Door een onnodig complex stelsel van belastingvoordelen, indirecte belastingen (zoals de
23 BTW), en belastingontwijking- en ontduiking verhuult de overheid wie de meeste belasting
24 betaalt. Hierdoor is Nederland een belastingparadijs geworden voor het (internationale)
25 kapitaal. Wij staan voor een transparante staat. Daarom zijn wij, waar mogelijk, voor directe
26 belasting in plaats van indirecte belasting, en de belasting moet progressief zijn, dat wil
27 zeggen hoger naarmate inkomens, vermogens of winsten toenemen. Wij verzetten ons ook
28 tegen zogenaamde 'vooruitstrevende' heffingen, zoals de milieuheffing, die worden
29 ingevoerd onder het mom van 'de vervuiler betaalt'. In de praktijk betekent dit 'wie kan
30 betalen, mag vervuilen'. Schadelijke productie moet verboden worden in plaats van alleen
31 toegankelijk worden gemaakt voor de rijken. Ditzelfde geldt voor heffingen op 'slechte
32 levensstijlen' zoals de suikertaks of de vleestaks, deze zorgen vooral dat het
33 levensonderhoud duurder wordt voor de werkende klasse in plaats van dat er daadwerkelijk
34 stappen worden gemaakt om gezond en milieuvriendelijk leven goedkoper en aantrekkelijk
35 te maken.

- 36
- 37 ● Afschaffing van indirecte en regressieve belastingen zoals de BTW, milieuheffingen
38 en accijnzen. Het verlies aan overheidsinkomen moet worden gecompenseerd door
39 progressieve belastingen op hoge inkomens en vooral op hoge vermogens, winst en
40 erfenissen.

- 1 ● Afschaffing van dividenduitkeringen en winstdelingen voor eigenaren en hoger
2 management.
- 3 ● Verhoging van de erf- en schenkbelasting door een progressief belastingregime. Er
4 moet een einde komen aan de dynastieke werking van kapitaal, waardoor rijke
5 families zichzelf gedurende generaties in stand houden.
- 6 ● Beëindiging van het beleid van belastingparadijzen en speciale belastingregelingen.
- 7 ● De gehele werking van het belastingstelsel volledig openbaar en begrijpelijk voor
8 iedereen.

9 Nationalisatie

10 Het doel van het socialisme is het socialiseren van de gehele economie, dat wil zeggen dat
11 de economie collectief bestuurd wordt. Dit wordt vaak gelijkgesteld aan nationalisatie van
12 bedrijven, gehele sectoren, of zelfs de gehele economie. Dit zien wij echter als een illusie.
13 Kapitalisme is een internationaal systeem en creëert dus ook een internationale werkende
14 klasse. Dit betekent dat een alternatief op het kapitalisme internationaal moet zijn. Het
15 opknippen van internationale bedrijven, of het onderbrengen van bedrijven bij een specifieke
16 staat doet dit niet.

17
18 Het nationaliseren van delen van de economie brengt weliswaar een gedeelte in
19 staatshanden, maar dit verandert niks aan het karakter van de staat. Een kapitalistische
20 staat zal deze bedrijven ook gebruiken ten dienste van het kapitaal, of op kapitalistische
21 wijze inrichten (zoals is gedaan bij de spoorwegen). Essentieel is waar de macht ligt in de
22 genationaliseerde industrieën en in de samenleving. Deze moet bij de werkende klasse
23 liggen.

24
25 Bepaalde basisvoorzieningen zijn zo desastreus vernietigd door privatisering dat opnieuw
26 nationaliseren een (tijdelijke) oplossing kan bieden. Ook kunnen nationalisaties onder
27 omstandigheden van massaontslag, kapitaalvlucht en dreiging van sluiting in het belang van
28 de werkende klasse zijn.

- 29
- 30 ● Nationalisatie van bedreigde arbeidsplaatsen of industrieën onder arbeiderscontrole
31 en -beheer. Tegen ontslagen.
- 32 ● Nationalisatie onder democratische arbeiderscontrole van grond en strategische
33 sectoren zoals de financiële sector, hoge technologie, infrastructuur, energie en
34 wapenindustrie.
- 35 ● Geen compensatie voor voormalige eigenaars. Pensioenfondsen zijn hiervan
36 uitgezonderd.

37 Midden- en kleinbedrijf

38 Ondernemers in het midden- en kleinbedrijf, inclusief kleine boeren, vormen een laag van
39 kleinburgers in de Nederlandse samenleving. Ze leiden een onzeker bestaan en zijn
40 ondergeschikt aan het grootkapitaal. De kleinburgerij werkt alleen, of samen met
41 familieleden of enkele personeelsleden. Een combinatie van de dreiging om failliet te gaan
42 en de aspiratie om een grote kapitalist te worden, drijft ze om zichzelf en hun personeel af te

1 beulen. Dit betekent dat veel van hen langere uren draaien en onder slechtere
2 omstandigheden werken dan veel leden van de werkende klasse.

3

4 Elke laagconjunctuur in de kapitalistische economie bedreigt de kleinburgerij met financiële
5 catastrofe. De werkende klasse heeft een politiek belang bij het verdedigen van de
6 kleinburgerij tegen het misbruik en de manipulaties van het grootkapitaal en de banken.
7 Hierdoor kunnen de arbeidsomstandigheden, baanzekerheid en de levensstandaard van
8 werkers in het midden- en kleinbedrijf worden verbeterd.

9

- 10 ● Stimulatie van de vorming van productiecoöperatieven middels wetenschappelijk en
11 technisch advies, onderzoeksfaciliteiten, administratieve infrastructuur, subsidies
12 voor kapitaalinvesteringen, enz.
- 13 ● Garantie van de onmiddellijke betaling van rekeningen van grootkapitaal aan
14 midden- en kleinbedrijf.
- 15 ● Verdediging van het vestigingsrecht voor midden- en kleinbedrijf door lage huren aan
16 te houden, ook om verloedering van binnensteden tegen te gaan.
- 17 ● Een strikte handhaving van het arbeidsrecht in de MKB-sector.
- 18 ● Annuleer schulden aan banken die het gevolg zijn van onredelijk hoge rentes.

19 Landbouw

20 Er moeten dringend grenzen worden gesteld aan de landbouwindustrie, die leidt tot
21 immense externe kosten op economisch, sociaal, volksgezondheids-, dierenwelzijns- en
22 milieuvlak vanwege de drang naar steeds toenemende productie. De biodiversiteit wordt
23 aangetast in Nederland en in de derde wereld, waar landen worden onderworpen aan
24 handelsovereenkomsten ten gunste van grote spelers in de landbouwketen.

25

26 In de Nederlandse landbouwsector zijn er een aantal voor die sector specifieke problemen
27 en omstandigheden. Waar andere sectoren worden gedomineerd door grote bedrijven,
28 bestaat de landbouwsector bijna volledig uit zelfstandige boeren. Hierdoor is het niet
29 mogelijk de bedrijven in de landbouwsector te collectiviseren onder bestuur van de daar
30 werkzame arbeiders, zoals wel kan in andere industrieën, hoewel een collectief beheerde
31 landbouwsector wel het einddoel blijft.

32

33 In Nederland dragen boeren meer risico dan andere spelers in de landbouwketen, en zijn ze
34 genoodzaakt voor hen ongunstige voorwaarden te accepteren van grondstofleveranciers en
35 veilinghuizen. Partijen voedsel worden per veiling verkocht. Als het aanbod te groot is,
36 worden de partijen zonder of tegen zeer lage vergoeding ingevorderd en vernietigd door de
37 veilinghuizen, het zogenaamde doordraaien van partijen. Zo kan het gebeuren dat als de
38 oogst in Nederland te goed is, veel boeren dat jaar weinig of geen geld verdienen en er
39 massaal voedsel wordt vernietigd. Zelfs als de partijen worden verkocht, liggen de grootste
40 marges bij de veilinghuizen en supermarkten en ziet de boer relatief de minste inkomsten
41 terug, hoewel hij wel de grootste kosten maakt en het grootste risico loopt.

42

43 Als strategie om een gezondere relatie op te bouwen tussen landbouw, gezondheid en
44 milieu; en om voedselsoevereiniteit, biodiversiteit en dierenwelzijn te bevorderen, kiezen we

1 voor een ecologisch verantwoorde landbouw, en voor de afschaffing van subsidies op
2 pesticiden en kunstmest. Hoewel genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) nu nog
3 vaak worden ingezet om planten vooral meer resistent te maken tegen pesticiden, kan
4 gentechnologie ook worden ingezet voor het meer droogte-, hitte- of kouderesistent maken
5 van gewassen. We zijn daarom niet noodzakelijkerwijs tegen alle GGO's, maar zijn wel
6 tegen GGO's die de afhankelijkheid van grote spelers in de landbouwsector vergroten en
7 GGO's die er alleen op gericht zijn meer bestrijdingsmiddelen in te kunnen zetten.

8

- 9 ● Nationalisatie van de grondstofleveranciers voor de agrarische sector, zoals
10 kunstmest-, veevoer-, zaad-, en werktuigproducenten, en garantie van betaalbare en
11 eerlijke toegang tot deze middelen.
- 12 ● Nationalisatie van de veilinghuizen en garantie van een minimuminkomen voor
13 boeren.
- 14 ● Stoppen met de praktijk van het vernietigen van voedsel.
- 15 ● Invoering van de mogelijkheid voor boeren om met hun bedrijf toe te treden tot een
16 coöperatie en hiermee hun bedrijfsschulden kwijt te raken, met behoud van hun
17 positie als boer op hun stukje land.

18 Natuur en klimaat

19 Het kapitalisme veroorzaakt een wereldwijde ecologische ramp. Hoewel de technologische
20 vooruitgang die in dezelfde tijd opkwam als de ontwikkeling van het kapitalisme uitvindingen
21 heeft gebracht als kunstmest, elektriciteit en vaccins die onze levensstandaard enorm
22 hebben verbeterd en zaken als armoede en hongersnood gigantisch hebben teruggebracht,
23 zitten we binnen het kapitalisme altijd op de grens van het maximaal uitputbare en
24 veroorzaakt de noodzaak tot groei en winst op de korte termijn een ecologische catastrofe
25 op de steeds minder lange termijn.

26

27 Centraal in onze analyse voor de noodzaak van een radicale vergroening van de economie
28 staat dat we erkennen dat mensen een onderdeel zijn van de natuur en dat er niet
29 gesproken kan worden van macht voor de werkende klasse als de leefomgeving van die
30 werkende klasse niet meer leefbaar is. Als socialisten zijn we er daarom van overtuigd dat
31 het voor de machtsovername door de werkende klasse uiteindelijk ook nodig is om radicale,
32 dringende maatregelen ten behoeve van natuur en klimaat door te voeren. Ons doel is niet
33 enkel het stoppen van de massale vernietiging van de natuur, het een halt toeroepen van
34 het immense verlies aan biodiversiteit en het behoud van wat we nog hebben, maar ook het
35 herstellen van de rijkdom van de natuur. We willen de door het kapitalisme veroorzaakte
36 klimaatcrisis overwinnen en een nieuwe relatie opbouwen tussen mens, natuur en
37 economie. Uiteindelijk willen we toe naar een geplande economie waar er geproduceerd
38 wordt naar behoefte, met inachtneming van de ecologische consequenties en met het oog
39 op de langetermijnbelangen van natuur, klimaat en biodiversiteit. Tot die tijd moeten we alle
40 belangen ondergeschikt maken aan dwingende maatregelen ten bate van natuur en milieu.

41

42 Producenten van fossiele brandstoffen hebben veel economische en politieke macht door de
43 grootte van de conglomeraten die de hele markt in fossiele brandstoffen beheersen. Het is

1 daarom noodzakelijk deze bedrijven onder collectief beheer te brengen, om zo hun productie
2 zo snel mogelijk naar nul te brengen. Om de dringende belangen van klimaat en natuur te
3 kunnen respecteren, brengen we daarnaast de hele energiesector onder collectief beheer,
4 omdat alleen dan kan worden voldaan aan de noodzaak om het hele energiesysteem om te
5 bouwen. Voor het terugdringen van de CO₂-uitstoot wenden we alle bewezen effectieve en
6 veilige technologische middelen aan die we hebben.

7

8 Voor het radicaal terugbrengen van de CO₂-uitstoot, is het ook nodig het transportsysteem
9 verregaand te vergroenen, met een sterke vermindering van autogebruik. Hierom is het
10 nodig om het openbaar vervoer te verbeteren, uit te breiden en gratis te maken. Alleen op
11 die manier is het mogelijk om de belangen van de werkende klasse en het klimaat gelijktijdig
12 te dienen.

13

14 De klimaatcrisis is een manifestatie van de systeemcrisis van het kapitalisme en heeft een
15 wereldwijde dimensie. Bij de overgang naar een groene economie moet worden gewaakt
16 voor de belangen van natuur en arbeid in de derde wereld, waar veel grondstoffen die
17 noodzakelijk zijn voor de productie en opslag van groene energie vandaan komen. Bij die
18 productie worden grote stukken natuur kaalgeslagen en drinkwatervoorzieningen bedreigd,
19 worden inheemse bewoners gedwongen verplaatst en komt kinder- en dwangarbeid
20 geregeld voor. Wij uiten radicale kritiek op de rol die Nederland speelt in de vernietiging van
21 de natuur, biodiversiteit en het klimaat in de wereld, en willen actief bouwen aan
22 alternatieven met de volkeren van de wereld, in het bijzonder de landen van het derde
23 wereld, door samenwerking en solidariteit. Onderdeel hiervan kan ook een economische
24 bijdrage aan het verkleinen van de risico's van de klimaatramp in de derde wereld zijn.

25

26 Een bijkomende dimensie in de noodzaak van het bestrijden van de klimaatramp die zich
27 voltrekt, is de manier waarop er nu landbouw en visserij worden bedreven. De visserij slaat
28 een zware slag op het zeeleven, en vormt een bedreiging voor het voortbestaan van diverse
29 soorten en ecosystemen. Daarom moet de visserij radicaal worden teruggebracht, met
30 eerlijke transitieprogramma's voor degenen die in de visserij werkzaam zijn. De bio-industrie
31 is afhankelijk van grote stukken grond om veevoer te verbouwen en is als zodanig niet
32 alleen onethisch op het gebied van dierenwelzijn en het recht van dieren om een waardig
33 leven te leiden, maar ook desastreus voor het klimaat. We zijn daarom voor een direct einde
34 aan de bio-industrie door deze te verbieden, en een verbod op import van in de bio-industrie
35 geproduceerde waren, en pleiten ervoor de grond die daardoor vrijkomt te laten verwilderen
36 en zo weer ruimte te geven aan de natuur.

37

- 38 ● De uitstoot van broeikasgassen zo spoedig mogelijk naar nul. Hiermee wordt
- 39 bedoeld dat de concentratie broeikasgassen in de atmosfeer niet verder mag stijgen.
- 40 ● Aanwending van alle bewezen effectieve en veilige technologische middelen die we
- 41 hebben voor het beperken van de uitstoot van broeikasgassen.
- 42 ● Opzetten van gemeenschappelijk landbouwbeleid gericht op de productie van
- 43 gezond voedsel en een gezond sociaal weefsel op het platteland.
- 44 ● Steun voor de overgang naar een ecologisch verantwoorde landbouw, subsidies voor
- 45 de productie van gezond voedsel en de intrekking van overheidssubsidies voor de

- 1 landbouwindustrie. Een einde aan de bio-industrie, deze pleegt immers een zware
2 slag op milieu en dierenwelzijn.
- 3 ● Bescherming en versterking van bestaande natuur en creatie van nieuwe natuur
4 waar mogelijk. Vergroot de biodiversiteit.
 - 5 ● Openbaar vervoer gratis in gebruik en toegankelijk voor iedereen. We willen
6 daarnaast het spoorstelsel en ander openbaar vervoer sterk uitbreiden. Reizen met
7 openbaar vervoer geeft minder broeikasgasuitstoot dan persoonlijk vervoer en is
8 gemakkelijk te elektrificeren.

9 Internationaal

10 Internationale crises vereisen internationale antwoorden

11 Het gaat socialisten om een wereldwijde strijd, alleen internationaal kunnen doelen als het
12 opheffen van verschillen in welvaart en macht, tegengaan van oorlog, dictatuur en
13 beschadiging van leefmilieu bereikt worden. Voor gezamenlijk verweer tegen grote
14 multinationale bedrijven of tegen machtige imperialistische staten en aanpak van de
15 klimaatcrisis is internationale samenwerking vereist, maar vaak zijn de bestaande
16 internationale verbanden weinig democratisch. Te veel macht komt zo terecht bij weinigen.
17 Het kapitalisme is een internationaal systeem en veel beslissingen worden genomen boven
18 het niveau van de nationale staat. Ook wij dienen ons op een internationale schaal te
19 organiseren. Ons uitgangspunt is de erkenning dat de belangen van de werkende klasse
20 over de hele wereld uiteindelijk dezelfde zijn.

21 Europa is meer dan de EU

22 Als socialisten in Nederland zijn ontwikkelingen in Europa en binnen de EU voor ons van
23 groot belang. Wij streven naar Europese samenwerking van de werkende klasse, en
24 daarvoor is de Europese Unie een belangrijk politiek strijdterrein. Ons uitgangspunt is het
25 internationaal versterken van sociale rechten en democratie, ten behoeve van de versterking
26 van de positie van de werkende klasse ten opzichte van kapitaal.

27
28 Daadwerkelijke socialistische veranderingen zijn onmogelijk binnen een geïsoleerde staat.
29 Hierom is een Europees samenkomen van socialisten een cruciale stap in het winnen van
30 de strijd om de politieke macht én in het opbouwen van een alternatief op het kapitalisme.

- 31
- 32 ● Onverdeelde vereniging van Europa, voor een Europese Democratische Republiek.
 - 33 ● Vereniging van alle socialisten in een Socialistische Partij van de Europese Unie.
 - 34 ● Versterking van de Europese dimensie van het vakbondswerk door Europa-brede
35 campagnes. Het Europees Verbond van Vakverenigingen moet hierbij hervormd
36 worden van een lobbyclub in Brussel naar een strijdorgaan van de werkende klasse
37 onder democratische controle van vakbondsleden uit heel Europa.

- 1 ● Een Europees minimumloon van 60 procent van modaal in het betrokken land.
2 Hierbij bestaat de verwachting dat de lonen in Europa naar elkaar toe zullen groeien
3 en dat een gemeenschappelijk bedrag voor het minimumloon mogelijk wordt.
- 4 ● Europese samenwerking op democratische basis, een einde aan EU-verdragen die
5 beperkingen opleggen aan sociale politiek.
- 6 ● Versterking en democratisering van het Europees Parlement. Maak van de Europese
7 Commissie een uitvoerend comité van het Europees Parlement, hef de Europese
8 Raad op en geef het Europees Parlement volledige parlementaire rechten.
- 9 ● Democratisch beheer van de Europese Centrale Bank, nationalisatie van alle banken
10 in Europa.
- 11 ● Invoering van een gemeenschappelijk belastingstelsel, een gemeenschappelijk
12 sociaal beleid en een gemeenschappelijk economisch beleid onder democratische
13 controle.
- 14 ● Samenvoeging van de nationale schulden in een gemeenschappelijke Europese
15 staatsschuld. Streep interne Europese schulden tegen elkaar weg. Voor het
16 annuleren van oneigenlijke schulden.
- 17 ● Beëindiging van subsidies voor de grote landbouwindustrie en het dumpen van
18 landbouwproducten op de wereldmarkt. Dit beleid ondermijnt de landbouw in de
19 derde wereld. Steun aan kleine, milieuvriendelijke boeren, landschapsbehoud en
20 milieuverbetering moet blijven.

21 Migratie

22 Veel arbeiders in Nederland hebben een achtergrond elders in de wereld. Migratie is vaak
23 het resultaat van armoede, gebrek aan mogelijkheden, oorlog of achtervolging. Kapitaal gaat
24 zonder barrières over heel de wereld. Socialisten zijn principieel voor de vrije beweging van
25 mensen en tegen maatregelen die voorkomen dat mensen landen kunnen binnengaan of
26 verlaten.

27

28 Nederland is het land van alle inwoners van ons grondgebied. Wij pleiten voor het opbouwen
29 van een beleid van naturalisatie, respect voor de gezinseenheid van de werkende klasse,
30 inclusie en integratie voor de opbouw van een divers, inclusief thuisland met kansen voor
31 iedereen, ongeacht afkomst.

32

- 33 ● Tegen Fort Europa, voor open grenzen voor iedereen. Eind aan pushbacks op zee of
34 op land en uitbreiding van reddingsmissies op zee. Alle detentiecentra worden
35 gesloten. Naturalisatie van alle inwoners die dat willen.
- 36 ● Gratis, toegankelijke en kwalitatief goede taallessen voor iedereen die de
37 Nederlandse taal wil leren. Deze taallessen worden betaald vanuit de algemene
38 belastinginkomsten, of door de werkplaats in het geval van arbeidsmigranten en hun
39 familie. De taallessen worden georganiseerd vanuit de overheid.

1 Internationalisme & solidariteit

2 Onze strijd in Europa is een essentieel onderdeel van het streven om de werkende klasse
3 wereldwijd aan de macht te brengen. Daarom streven socialisten naar de formatie van een
4 socialistische internationale die de werkende klasse wereldwijd verenigt.

5

6 Als socialisten zijn we voorstander van het democratische recht op nationale
7 zelfbeschikking. Dit recht kan op verschillende manieren vorm krijgen, afhankelijk van de
8 wens van de betreffende bevolking, hoewel we als socialisten altijd streven naar de grootst
9 mogelijke vrijwillige eenheid van de werkende klasse. Socialisten zijn tegen elke
10 imperialistische oorlog, tegen imperialistische bondgenootschappen en tegen bezettingen.
11 De NAVO is een instrument voor de verdediging van de belangen van de rijke staten,
12 kapitalisme en imperialisme.

13

14 Wij staan voor vreedzame verandering, maar we zijn geen pacifisten. In oorlogen moeten
15 socialisten altijd aan de kant van de werkende klasse staan, zeker in revolutionaire
16 burgeroorlogen voor de macht van de werkende klasse. Bij imperialistische oorlogen hebben
17 wij niks te winnen, en alles te verliezen. Daarom zullen wij ons inzetten om de
18 voorbereidingen op oorlog door de gevestigde orde te ontmaskeren, net als de leugens van
19 imperialisten en de illusies die worden gevoed door imperialisme. Het is de taak van
20 socialisten om de breed gedragen behoefte aan vrede te koppelen aan de noodzaak tot
21 fundamentele verandering. Uiteindelijk kan enkel via de ontwapening van de kapitalistische
22 klasse het gevaar van oorlog voorgoed worden bezworen.

23

24 De wereld werd en wordt beheerst vanuit Europa en Noord-Amerika en onderworpen aan
25 (neo)koloniale uitbuiting. Deze uitbuiting wordt versterkt door de politieke en economische
26 overheersing van verarmde landen door rijke landen en door imperialistische politiek die
27 deze ongelijkheid in stand houdt. Zo berusten economische structuren in de derde wereld
28 veelal op lage lonen, slechte arbeidsomstandigheden en afhankelijkheid van westerse
29 afzetmarkten. Veel handelsverdragen en handelsrelaties dragen bij aan het bevorderen van
30 afzetmarkten voor rijke landen of het goedkoop houden van uit de derde wereld afkomstige
31 grondstoffen. Hiermee wordt het historisch kolonialisme voortgezet. Nog steeds gaan grote
32 geldstromen vanuit arme landen naar aandeelhouders in rijke landen. Hierdoor blijven veel
33 mensen gevangen in armoede.

34

35 ● Ontmanteling van het militair-industrieel complex. De relatie tussen verschillende
36 legers wereldwijd en de wapenindustrie zorgt ervoor dat deze organisaties geld
37 kunnen verdienen aan oorlog, en dus een belang hebben bij het voortbestaan van
38 oorlog. Daarom zijn wij voor de ontmanteling van dit militair-industrieel complex.
39 Verwijder en vernietig alle nucleaire, biologische en andere
40 massavernietigingswapens, om te beginnen in Volkel.

41

42 ● Nederland uit de NAVO. Dit is een eerste stap naar ontbinding van de NAVO en
43 andere imperialistische militaire blokken.

44

44 ● Beëindiging van internationale wapenhandel. Deze leidt tot groei van oorlog en
terrorisme.

- 1 ● Omvorming van de diplomatieke dienst naar een dienst die werkt aan internationale
2 solidariteit met onderdrukten en assistentie aan hen die in het buitenland in de
3 problemen (dreigen te) komen. De diplomatieke dienst werkt daarbij in het openbaar,
4 geheime overeenkomsten worden openbaar gemaakt. Assistentie aan het kapitaal
5 wordt stopgezet.
- 6 ● Beëindiging van dwingende, unilaterale economische en handelssancties tegen
7 andere landen.
- 8 ● Praktische en politieke steun vanuit de arbeidersbeweging in Nederland en Europa
9 aan de arbeidersbeweging elders. Steun aan het recht op zelfbeschikking, tegelijk
10 streven we naar de grootst mogelijke vrijwillige eenheid van de arbeidersklasse.
- 11 ● Uittreding, bij voorkeur in Europees verband maar anders als Nederland, uit de
12 Wereldhandelsorganisatie, de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds.
13 Herschrijf alle handelsverdragen in het belang van de werkende klasse en het
14 opheffen van internationale ongelijkheid tussen natiestaten.